Paragraf Lex DEMO
✓ Besplatni propisi RS
✓ Besplatni propisi APV
✓ Besplatni propisi gradova i opština
✓ Besplatne pravne vesti
✓ Besplatni popunjivi obrasci
Paragraf - korak ispred svih!

Paragraf Lex
android aplikacija

Paragraf ADRESARI:
• Advokati
• Knjigovođe
• i druge pravno ekonomske profesije

Propisi
Crne Gore
www.paragraf.me

www.paragraf.rs
PARAGRAF
Pravna i ekonomska izdanja za uspešno i zakonito poslovanje
www.paragraf.rs

Preuzeto iz elektronske pravne baze Paragraf Lex

Ukoliko ovaj propis niste preuzeli sa Paragrafovog sajta ili niste sigurni da li je u pitanju važeća verzija propisa, poslednju verziju možete naći OVDE.

ZAKON

O SLUŽBENOJ UPOTREBI JEZIKA I PISAMA

("Sl. glasnik RS", br. 45/91, 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 - dr. zakon i 30/2010)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

U Republici Srbiji u službenoj je upotrebi srpski jezik.

U Republici Srbiji u službenoj je upotrebi ćiriličko pismo, a latinično pismo na način utvrđen ovim zakonom.

Na područjima Republike Srbije na kojima žive pripadnici nacionalnih manjina u službenoj upotrebi su, istovremeno sa srpskim jezikom i jezici i pisma nacionalnih manjina, na način utvrđen ovim zakonom.

Član 2

Službenom upotrebom jezika i pisama, u smislu ovog zakona, smatra se upotreba jezika i pisama u radu: državnih organa, organa autonomnih pokrajina, gradova i opština (u daljem tekstu: organi), ustanova, preduzeća i drugih organizacija kad vrše javna ovlašćenja (u daljem tekstu: organizacije koje vrše javna ovlašćenja).

Službenom upotrebom jezika i pisama, u smislu ovog zakona, smatra se i upotreba jezika i pisama u radu javnih preduzeća i javnih službi, kao i u radu drugih organizacija kad vrše poslove utvrđene ovim zakonom.

Član 3

Službenom upotrebom jezika i pisama smatra se naročito upotreba jezika i pisama u:

1) usmenom i pismenom opštenju organa i organizacija međusobno, kao i sa strankama, odnosno građanima;

2) vođenju postupka za ostvarivanje i zaštitu prava, dužnosti i odgovornosti građana;

3) vođenju propisanih evidencija od strane opštinskih organa i organizacija koje vrše javna ovlašćenja na teritoriji opštine (u daljem tekstu: evidencije);

4) izdavanju javnih isprava, kao i drugih isprava koje su od interesa za ostvarivanje zakonom utvrđenih prava građana;

5) ostvarivanju prava, dužnosti i odgovornosti radnika iz rada ili po osnovu rada.

Službenom upotrebom jezika i pisama smatra se i upotreba jezika i pisama pri: ispisivanju naziva mesta i drugih geografskih naziva, naziva trgova i ulica, naziva organa, organizacija i firmi, objavljivanju javnih poziva, obaveštenja i upozorenja za javnost, kao i pri ispisivanju drugih javnih natpisa.

Član 4

Organ, organizacija i drugi subjekt može svoj naziv, firmu ili drugi javni natpis da ispiše, pored ćiriličkog, i latiničkim pismom.

U firmi preduzeća, ustanove i drugog pravnog lica, odnosno radnje ili drugog oblika obavljanja delatnosti deo koji se koristi kao znak može se ispisivati samo latiničkim pismom.

Član 5

Saobraćajni znaci i putni pravci na međunarodnim i magistralnim putevima, nazivi mesta i drugi geografski nazivi ispisuju se ćiriličkim i latiničkim pismom.

Saobraćajni znaci i putni pravci na drugim putevima, nazivi ulica i trgova i drugi javni natpisi mogu se, pored ćiriličkog, ispisivati i latiničkim pismom.

Član 6

Svako ima pravo da u postupku pred organom, odnosno organizacijom koja u vršenju javnih ovlašćenja rešava o njegovom pravu i dužnosti upotrebljava svoj jezik i da se u tom postupku upoznaje sa činjenicama na svom jeziku.

Član 7

U službenoj upotrebi tekst na jezicima i pismima nacionalnih manjina (u daljem tekstu: jezici nacionalnih manjina) ispisuje se posle teksta na srpskom jeziku ispod ili desno od njega, istim oblikom i veličinom slova.

Ako je više jezika nacionalnih manjina u službenoj upotrebi, tekst na tim jezicima ispisuje se posle srpskog jezika po azbučnom redu.

II SLUŽBENA UPOTREBA LATINIČKOG PISMA

Čl. 8 i 9

(Brisani)

Član 10

Kad se, u skladu sa odredbama ovog zakona tekst ispisuje i latiničkim pismom, tekst na latiničkom pismu ispisuje se posle teksta na ćiriličkom pismu, ispod ili desno od njega.

III SLUŽBENA UPOTREBA JEZIKA I PISAMA NACIONALNIH MANJINA

Član 11

Na teritoriji jedinice lokalne samouprave gde tradicionalno žive pripadnici nacionalnih manjina, njihov jezik i pismo može biti u ravnopravnoj službenoj upotrebi.

Jedinica lokalne samouprave će obavezno svojim statutom uvesti u ravnopravnu službenu upotrebu jezik i pismo nacionalne manjine ukoliko procenat pripadnika te nacionalne manjine u ukupnom broju stanovnika na njenoj teritoriji dostiže 15% prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva.

Službena upotreba jezika nacionalnih manjina iz stava 1. ovog člana podrazumeva naročito: korišćenje jezika nacionalnih manjina u upravnom i sudskom postupku i vođenje upravnog postupka i sudskog postupka na jeziku nacionalne manjine; upotrebu jezika nacionalne manjine u komunikaciji organa sa javnim ovlašćenjima sa građanima; izdavanje javnih isprava i vođenje službenih evidencija i zbirki ličnih podataka na jezicima nacionalnih manjina i prihvatanje tih isprava na tim jezicima kao punovažnih; upotrebu jezika nacionalnih manjina na glasačkim listićima i biračkom materijalu; upotrebu jezika nacionalnih manjina u radu predstavničkih tela.

Na teritorijama iz stava 2. ovog člana, imena organa koji vrše javna ovlašćenja, nazivi jedinica lokalne samouprave, naseljenih mesta, trgova i ulica i drugi toponimi ispisuju se i na jeziku dotične nacionalne manjine, prema njenoj tradiciji i pravopisu.

Jezici nacionalnih manjina koji su u službenoj upotrebi u radu organa autonomne pokrajine utvrđuju se njenim statutom.

Zakoni i propisi se objavljuju i na jezicima nacionalnih manjina, u skladu sa posebnim zakonom.

Pripadnici nacionalnih manjina čiji broj u ukupnom stanovništvu Republike Srbije dostiže najmanje 2% prema poslednjem popisu stanovništva mogu se obratiti republičkim organima na svom jeziku i imaju pravo da dobiju odgovor na tom jeziku.

Pripadnici nacionalnih manjina čiji broj u ukupnom stanovništvu Republike Srbije ne dostiže 2% prema poslednjem popisu stanovništva mogu se obratiti republičkim organima na svom jeziku i imaju pravo da dobiju odgovor na tom jeziku preko jedinice lokalne samouprave u kojoj je jezik te nacionalne manjine u službenoj upotrebi, pri čemu jedinica lokalne samouprave obezbeđuje prevođenje i snosi troškove prevođenja dopisa upućenog republičkom organu i odgovora tog organa.

Član 12

Prvostepeni upravni, krivični, parnični ili drugi postupak u kome se rešava o pravima i dužnostima građana vodi se na srpskom jeziku.

Postupak iz stava 1. ovog člana može se voditi i na jeziku nacionalnih manjina koji je u službenoj upotrebi u organu, odnosno u organizaciji koja vodi postupak.

Ako je organ, odnosno organizacija koja vodi postupak obrazovana za više opština, postupak se može voditi na jezicima nacionalnih manjina koji su u službenoj upotrebi u opštinama obuhvaćenim područjem tog organa, odnosno organizacije i to za stranke u postupku - pripadnike nacionalnih manjina koji imaju prebivalište u opštini u kojoj je u službenoj upotrebi jezik nacionalne manjine.

Kad u postupku učestvuje jedna stranka - pripadnik nacionalne manjine, postupak se, na njen zahtev, vodi na jeziku nacionalne manjine koji je u službenoj upotrebi u organu, odnosno organizaciji koja vodi postupak.

Kad u postupku učestvuje više stranaka čiji jezici nisu isti, postupak se vodi na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u organu, odnosno organizaciji koja vodi postupak o kome se strane sporazumeju.

Ako se stranke ne sporazumeju o tome na kom će se jeziku voditi postupak, jezik postupka određuje organ, odnosno organizacija pred kojom se vodi postupak, osim ako jedna od stranaka zahteva da se postupak vodi na srpskom jeziku, u kom slučaju će se postupak voditi na tom jeziku.

Član 13

Utvrđivanje jezika na kome će se voditi postupak je prethodno pitanje o kome, u skladu sa odredbama ovog zakona, odlučuje lice koje vodi postupak.

Službeno lice koje vodi postupak dužno je da upozna stranku koji su jezici u službenoj upotrebi na području organa, odnosno organizacije pred kojom se vodi postupak i da zatraži od stranke da se izjasni na kom će se jeziku voditi postupak.

Dok se ne utvrdi jezik postupka, službeno lice vodi postupak na srpskom jeziku.

Način utvrđivanja jezika postupka i utvrđen jezik postupka naznačuje se u zapisniku.

Član 14

Zapisnik i odluke u prvostepenom postupku i u vezi s tim postupkom izrađuju se, kao autentični tekstovi, na srpskom jeziku i na jeziku nacionalne manjine, ako je na jeziku nacionalne manjine vođen postupak.

Stranka u postupku čiji jezik nije utvrđen kao jezik postupka ima prava utvrđena u čl. 16. i 17. ovog zakona.

Član 15

Drugostepeni postupak vodi se na srpskom jeziku, a stranke u postupku imaju prava utvrđena u čl. 16. i 17. ovog zakona.

Drugostepeno rešenje, odluku, zapisnik, podneske, isprave i druga pismena u drugostepenom postupku i u vezi s drugostepenim postupkom prevodi prvostepeni organ ili organizacija na jezik, odnosno jezike na kojima je vođen prvostepeni postupak.

Član 16

Na područjima na kojima jezici nacionalnih manjina nisu u službenoj upotrebi, organi, odnosno organizacije koji vode postupak dužni su da pripadnicima nacionalnih manjina koji kod njih ostvaruju svoja prava i obaveze obezbede:

1) da u postupku kod ovih organa i organizacija upotrebljavaju svoj jezik i pismo;

2) da na svom jeziku podnose molbe, žalbe, tužbe, predloge, predstavke i druge podneske;

3) da im se na njihov zahtev dostavljaju na njihovom jeziku otpravci rešenja, presuda i drugih akata kojima se rešava o njihovim pravima i obavezama, kao i svedočanstva, uverenja, potvrde, i druga pismena.

Smatraće se da postoji zahtev iz tačke 3. stava 1. ovog člana i ako je podnesak podnet na jeziku nacionalne manjine.

Član 17

Izjave stranaka, svedoka, veštaka i drugih lica koja učestvuju u postupku na područjima u kojima nije u službenoj upotrebi jezik nacionalne manjine date na jeziku nacionalne manjine, unose se u zapisnik na srpskom jeziku. Na zahtev pripadnika nacionalne manjine, koji je učesnik u postupku, zapisnik ili pojedini njegovi delovi prevešće se na jezik nacionalne manjine.

Izjave lica iz stava 1. ovog člana, date na srpskom jeziku, prevode se na jezik nacionalne manjine ako zahteva pripadnik nacionalne manjine koji je učesnik u postupku.

Postupak se vodi uz pomoć tumača ako službeno lice koje vodi postupak ne poznaje u dovoljnoj meri jezik nacionalne manjine.

Troškove prevođenja snosi organ, odnosno organizacija kod koje se vodi postupak.

Odredbe člana 16. i st. 1-4. ovog člana shodno se primenjuju i u postupku kod Ustavnog suda.

Član 18

Na područjima na kojima su u službenoj upotrebi i jezici nacionalnih manjina, svedočanstva o stečenom obrazovanju, kad je nastava izvođena na jeziku nacionalne manjine, druge javne isprave, kao i druge isprave koje su od interesa za ostvarivanje zakonom utvrđenih prava građana, na zahtev pripadnika te nacionalne manjine, izdaju se i na njegovom jeziku.

Na područjima na kojima su u službenoj upotrebi i jezici nacionalnih manjina, evidencije iz člana 3. tačka 3. ovog zakona vode se i na tim jezicima.

Obrasci javnih isprava, kao i obrasci evidencija za potrebe područja na kojima su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina, štampaju se dvojezično, na srpskom i na jeziku svake nacionalne manjine čiji je jezik u službenoj upotrebi.

Član 18a

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na slobodan izbor i korišćenje ličnog imena i imena svoje dece, kao i na upisivanje ovih ličnih imena u sve javne isprave, službene evidencije i zbirke ličnih podataka prema jeziku i pravopisu pripadnika nacionalne manjine.

Pravo iz stava 1. ovog člana ne isključuje paralelan upis imena i po srpskom pravopisu i pismu.

Član 19

Na područjima na kojima su u službenoj upotrebi i jezici nacionalnih manjina, nazivi mesta i drugi geografski nazivi, nazivi ulica i trgova, nazivi organa i organizacija, saobraćajni znaci, obaveštenja i upozorenja za javnost i drugi javni natpisi ispisuju se i na jezicima nacionalnih manjina.

Član 20

Firma preduzeća, ustanove i drugog pravnog lica ispisuje se na srpskom jeziku i na jeziku nacionalnih manjina koji je u službenoj upotrebi u opštini u kojoj je sedište tog subjekta.

Firma se može ispisati i na jeziku nacionalnih manjina, koji je u službenoj upotrebi u mestu poslovanja subjekata iz stava 1. ovog člana.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana nije dužno da ispisuje na srpskom jeziku, odnosno na jeziku nacionalnih manjina, firmu ili njen deo koji se koristi kao robni znak, bez obzira na njegovo jezičko poreklo.

Odredbe st. 1. do 3. ovog člana, odnose se i na radnje, odnosno druge oblike obavljanja delatnosti.

IV SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Član 21

Sredstva potrebna za ostvarivanje službene upotrebe jezika i pisama obezbeđuju organi, odnosno organizacije u kojima se ostvaruju prava i obaveze utvrđeni ovim zakonom.

V NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ODREDABA OVOG ZAKONA

Član 22

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona vrše, u okviru svog delokruga, ministarstva nadležna za poslove u oblasti uprave, saobraćaja, urbanizma i stambeno-komunalnih poslova, prosvete, kulture i zdravstva.

VI KAZNENE ODREDBE

Član 23*

Novčanom kaznom od 20.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup organizacija ovlašćena za postavljanje saobraćajnih znakova i naziva mesta koja postupi suprotno članu 19. ovog zakona.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organizaciji iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 4.000 do 70.000 dinara.

Član 24*

Novčanom kaznom od 20.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup preduzeće, ustanova ili drugo pravno lice koje istakne, odnosno ispiše firmu protivno odredbama člana 20. ovog zakona.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 4.000 do 70.000 dinara.

Član 25*

Novčanom kaznom od 10.000 do 250.000 dinara kazniće se za prekršaj vlasnik radnje koja nema svojstvo pravnog lica ako ispiše, odnosno istakne firmu suprotno odredbi člana 20. ovog zakona.

Član 26*

Novčanom kaznom od 1.000 do 25.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu, odnosno organizaciji koja vrši javna ovlašćenja ako naziv organa odnosno organizacije ispiše suprotno odredbama člana 19. ovog zakona.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27

Nazivi mesta, ulica, trgova, organa i organizacija, firme i drugi javni natpisi, uskladiće se sa ovim zakonom, najkasnije do kraja 1992. godine.

Član 28

Odredbe ovog zakona o vođenju evidencije, štampanju obrazaca i izdavanju javnih isprava primenjivaće se od 1. januara 1992. godine.

Do početka primene odredaba iz stava 1. ovog člana primenjivaće se propisi kojima su ova pitanja uređena na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 29

Postupci iz člana 12. ovog zakona započeti pre stupanja na snagu ovog zakona, kad je u pitanju jezik postupka, okončaće se po propisima koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 30

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o načinu ostvarivanja prava pripadnika narodnosti na upotrebu svog jezika i pisma kod republičkih organa ("Službeni glasnik SRS", broj 14/71), Zakon o označavanju firme i naziva organizacija udruženog rada na jeziku naroda i narodnosti ("Službeni glasnik SRS", broj 5/78), Zakon o načinu obezbeđivanja ravnopravnosti jezika i pisama naroda i narodnosti u određenim organima, organizacijama i zajednicama ("Službeni list SAPV", broj 29/77) i Zakon o ostvarivanju ravnopravnosti jezika i pisama u SAP Kosovu ("Službeni list SAPK", broj 48/77).

Član 31

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama

("Sl. glasnik RS", br. 30/2010)

Član 7

U jedinici lokalne samouprave u kojoj je na dan stupanja na snagu ovog zakona jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi, taj jezik će ostati u službenoj upotrebi.

Član 8

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".